

รายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์
โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางสาวกานต์นิศา เศรษฐ์อาภาศิริ

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

คำนำ

รายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการคัดเลือกรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยประกอบด้วยความสำคัญของผลงาน วัตถุประสงค์และเป้าหมายของผลงาน กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์ ประโยชน์ที่ได้รับ บทเรียนที่ได้รับ และการเผยแพร่

ในการนี้ ขอขอบคุณฝ่ายบริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี ที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนวัตกรรมผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศจนสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครูผู้สอนหรือผู้ที่สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนตามความเหมาะสมของบริบทเนื้อหาและระดับชั้นของผู้เรียน หวังว่ารายงานเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านหรือผู้ที่กำลังศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใดขอน้อมรับไว้และขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นางสาวกานต์ณิศา เศรษฐธำภาศิริ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความสำคัญของผลงาน	1
วัตถุประสงค์	6
เป้าหมาย	7
ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)	9
การเผยแพร่ผลงาน	10
เอกสารอ้างอิง	11
ภาคผนวก	12

การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

สู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี

ชื่อผลงาน การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้นำเสนอผลงาน นางสาวกานต์ณิศา เศรษฐอาภาศิริ ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ความสำคัญของผลงาน

ภาษาไทยถือว่ามีมีความสำคัญในยุคแห่งความเจริญก้าวหน้า เพราะทุกคนต้องใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวันและเรียนรู้วิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีวิทยาการใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตประจำวัน ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ความว่า

“การศึกษาและการอ่านออกเขียนได้นี้เป็นประโยชน์มาก การอ่านออกเขียนได้จะช่วยให้มีโอกาสเรียนรู้ วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างมากมาย และความรู้ความเข้าใจในสิ่งเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในทางสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ที่ต้องการได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้ภาษายังเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการถ่ายทอด ความรู้ความคิด รวมทั้งคุณธรรมความดีทุกอย่าง” (กรมวิชาการ, 2541, หน้า 73)

จากพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาษาเป็นปัจจัยพื้นฐานในการสร้างองค์ความรู้ที่อ่านออกเขียนได้จะสามารถเข้าใจและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้เป็นอย่างดีคนไทยทุกคนต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องมีความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษาพร้อมทั้งฝึกฝนให้มีทักษะในการฟัง พูดอ่าน เขียน และการใช้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้การเรียนรู้จึงเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน สร้างเอกภาพของชาติและความจงรักภักดี เพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติโดยเฉพาะทักษะการอ่านนักเรียนควรได้รับการเรียนการสอนอย่างถูกต้อง ถูกวิธี เพราะการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) นับเป็นสมรรถนะสำคัญ

ปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีได้ก้าวเข้ามามีบทบาทเพิ่มอย่างกว้างขวางในวงการศึกษาเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นสามารถสื่อสารเนื้อหาต่าง ๆ ในด้านการเรียนการสอนได้อย่างสมบูรณ์แบบไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพนิ่ง กราฟิก แผนภูมิกราฟ วิดีทัศน์ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ซึ่งสามารถถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือองค์ความรู้ในลักษณะที่เปรียบเสมือนการสอนจริงในห้องเรียน สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียน กระตุ้นให้เกิดความต้องการที่จะ

เรียนรู้สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างนักเรียนได้เป็นอย่างดี เรียนรู้ได้ตามความสามารถของตนเอง ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการดูแลนักเรียนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว รวมทั้งสามารถตรวจสอบและประเมินนักเรียนได้ตลอดเวลาจะเห็นได้ว่าการศึกษาก่อนอดีตจนถึงปัจจุบันได้มีวิวัฒนาการไปอย่างมาก รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนจึงมีการเปลี่ยนแปลงไป เกิดการนำเอาเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนการสอนในรูปแบบของสื่อทดแทนและสื่อเสริมการเรียนรู้เป็นเหตุผลให้นำเสนอแนวคิดในการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นสื่อเสริมการเรียนรู้ทางการศึกษา (ภาคภูมิชัยศิริประเสริฐ, 2552, หน้า 61)

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้กับครูนักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและยังสามารถทบทวนความรู้ได้ตลอดเวลา ซึ่งข้อดีของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้นเป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ใช้เวลาในการเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความ

รับผิดชอบ ผูกแก้ปัญหาและการฝึกคิดอย่างมีเหตุผล ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีการนำเสนอเนื้อหาจับใจ ช่วยลดเวลาการสอนในรายวิชาที่จำเป็นต้องฝึกทักษะในบริบทของนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ด้วยสาเหตุนี้ครูจึงสามารถให้นักเรียนได้ฝึกทักษะโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ นักเรียนสามารถเรียนรู้บทเรียนได้ตามความสนใจและความสามารถของตนเองบทเรียนมีความยืดหยุ่น นักเรียนทบทวนบทเรียนซ้ำได้ เกิดความพึงพอใจในการเรียน ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อบทเรียน และมีการควบคุมการเรียนของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ โดยคอมพิวเตอร์จะบันทึกการเรียนของนักเรียนแต่ละคนเก็บไว้ (อัจฉริย์ (คำแถม) พิมพ์ 2550, หน้า 24 - 25)บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงถือเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เหมาะกับการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการทบทวนเนื้อหาวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี

หลักการหรือทฤษฎีที่ใช้ในการออกแบบสื่อที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติคือทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ (Piaget, 1962 : 41) เรียกว่า Cognitive Constructivist และของวิกโกทสกี (Vygotsky, 1978 : 35) ที่เน้นเกี่ยวกับบริบททางสังคม เรียกว่า Social Constructivism แนวคิดของทฤษฎีนี้มุ่งเน้นการสร้างมากกว่าการรับรู้ โดยเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยมีผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีมาก่อน โดยพยายามนำความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ตนพบเห็นมาสร้างโครงสร้างทางปัญญาหรือโครงสร้างของความรู้ในสมอง โครงสร้างทางปัญญาจะประกอบด้วย ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาหรือเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสิ่งที่แต่ละบุคคลมีประสบการณ์ หรือเหตุการณ์อาจเป็นความเข้าใจหรือความรู้ของแต่ละบุคคล โครงสร้างทางปัญญาของแต่ละบุคคลจะมีการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการดูดซึม (Assimilation) ซึ่งเป็นการนำสิ่งแวดล้อมภายนอกเข้ามาหรือความรู้ใหม่เข้ามาไว้ในโครงสร้างทางปัญญา และการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) เป็นการปรับโครงสร้างทางปัญญาของตนเอง เพื่อให้สร้างความรู้

ทางปัญญาของแต่ละบุคคลเข้าสู่สภาวะสมดุล(Equilibrium) หรือเกิดการเรียนรู้ขึ้นเอง (สุมาลี ชัยเจริญ, 2554 : 165)

จากสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้และการสังเกตสถานการณ์ในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ผ่านมา พบว่า จากปัญหาดังกล่าว ส่วนหนึ่งอาจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่าน กล่าวคือ การจัดการเรียนการสอนนั้นไม่สามารถสอนทักษะการอ่านให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเท่าที่ควร นักเรียนจึงไม่ได้รับการฝึกฝนความสามารถด้านการอ่านอย่างเต็มศักยภาพ หรืออีกปัจจัยหนึ่งอาจเกิดจากหนังสือที่ครูใช้จัดการเรียนการสอนภาษาไทยมีประเภทบทอ่านไม่หลากหลายและแตกต่างจากบทอ่านที่ปรากฏในข้อสอบวัดความรู้ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกให้อ่านบทอ่านแบบ infographic กราฟ แผนภาพ ตาราง หรือการ์ตูน ประกอบกับครูในวิชาอื่น ๆ ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการอ่าน แม้นักเรียนต้องเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ ผ่านการอ่านก็ตาม ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนมีปัญหาในการทำความเข้าใจบทอ่านลักษณะต่าง ๆ ในข้อสอบ ปัญหาการสอนวิชาภาษาไทยในปัจจุบัน คือ การยังยึดรูปแบบการสอนเดิม ๆ ของครู ครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้บรรยายตามหนังสือเป็นหลัก นักเรียนมีหน้าที่ท่องจำสิ่งที่ครูสอนและจดบันทึกไปพร้อมกับที่ครูบรรยายหน้าห้อง ซึ่งอาจเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นความสนใจไม่เพียงพอ

สำหรับนักเรียนในยุคปัจจุบัน ไม่คำนึงถึงความแตกต่างด้านการเรียนรู้ของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียนเนื้อหาที่ครูสอนให้จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง ดังนั้น ครูจึงควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาช่วยเพื่อให้ตอบสนองความสนใจและความต้องการของนักเรียน

จากความสำคัญและสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ครูผู้สอนได้ทำการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่เน้นให้นักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง อาศัยความรู้เดิมของนักเรียนประกอบกับแรงจูงใจภายในของตนเองเป็นจุดเริ่มต้น และพยายามนำความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ที่ตนเองมีมาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญาโดยนักเรียนจะต้องเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระคล้ายคลึงกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์
2. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ : นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2568 โดยวิธีการคัดเลือกสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 35 คน

เชิงคุณภาพ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 35 คน มีคะแนนแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เมื่อใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 35 คน มีความสามารถด้านอ่านจับใจความสำคัญ อยู่ในระดับดีขึ้น

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

1. การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.1 ศึกษาทฤษฎีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี ตำบลคลองควาย อำเภอสองโคก จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้เข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

1.3 ศึกษาหนังสือเรียน ตำรา และแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ในเนื้อหาเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แล้วนำเนื้อหาจัดทำเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้โปรแกรม PowerPoint

1.4 จัดทำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.5 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 1 ท่าน

1.6 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ไปดำเนินการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยใช้สูตรการหาค่า **E1/E2** กับนักเรียนจำนวน 3 คนโดยเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ใช้เวลาในการทดสอบ 10 ชั่วโมง ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในการใช้และการทำงาน ของโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และนำผลที่ได้จากการสังเกตมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

2. การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนดำเนินการสร้างและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยประยุกต์ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ของ Downes Stephen (2012) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรวบรวมข้อมูล 2) การผสมผสานข้อมูล 3) การนำข้อมูลกลับไปใช้ใหม่ และ 4) การแบ่งปัน ดังนี้

2.1 การรวบรวมข้อมูล (Aggregation) ก่อนจะเริ่มการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากบทเรียนช่วยสอน หรือแหล่งเรียนรู้อื่นที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ต โดยครูผู้สอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างมุมมองของตนเอง จากนั้นนำไปสู่การอภิปรายเพื่อให้เห็นและมุมมองที่แตกต่าง

2.2 การผสมผสานข้อมูล (Remix) การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เข้าด้วยกันได้ เช่น การมองหาข้อมูลที่มีลักษณะเหมือนกัน การจัดหมวดหมู่ การกำหนดหัวข้อหรือประเด็นหลัก โดยไม่มีการกำหนดว่าจะต้องเชื่อมโยงอย่างไร ผู้เรียนจะเป็นผู้กระทำและกำหนดเกณฑ์ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนข้อมูลหลังจากการเชื่อมโยงความรู้แล้ว ผู้เรียนควรจัดเก็บข้อมูลในระบบออนไลน์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูล และแบ่งปันให้คนอื่นได้

2.3 การนำข้อมูลกลับมาใช้ใหม่ (Repurposing) การให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ข้อมูลที่ตนเองมีสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงาน โดยสร้างผลงานจากข้อมูลที่ตนเองได้ศึกษาไว้แล้ว

2.4 การแบ่งปัน (Sharing) การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแบ่งปันความรู้ หรือผลงานของตนเองกับเพื่อนในชั้นเรียนลงในบทเรียนช่วยสอน การเผยแพร่ผลงานจะทำให้ผู้เรียนได้เห็นการเชื่อมโยงที่มีอย่างหลากหลายได้มากยิ่งขึ้น และช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

3. แบบทดสอบ/การวัดและประเมินผล

3.1 การสร้างแบบทดสอบ

3.1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน

เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน และแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

โดยกำหนดค่าของคะแนนแบบทดสอบ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน นักเรียนต้องสอบผ่านร้อยละ 60 ของคะแนนทั้งหมด โดยมีผลคะแนนจากแบบทดสอบ 6 คะแนนขึ้นไปจะถือว่าผ่าน

3.1.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ

สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และวัตถุประสงค์ จำนวน 20 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของ บลูม (Bloom) โดยเกณฑ์การพิจารณาคะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านวิทยาการคำนวณ คะแนนเต็ม 20 คะแนน แบ่งได้ทั้งหมด 5 ระดับ โดยใช้การวัดรูปแบบการกระจายในการจัดระดับการให้คะแนน (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2553) มีรายละเอียด ดังนี้

คะแนน 33 – 40 คะแนน แปลความว่า ผลคะแนนอยู่ในระดับดีมาก

คะแนน 25 – 32 คะแนน แปลความว่า ผลคะแนนอยู่ในระดับดี

คะแนน 17 – 24 คะแนน แปลความว่า ผลคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 9 – 16 คะแนน แปลความว่า ผลคะแนนอยู่ในระดับพอใช้

คะแนน ต่ำกว่า 8 คะแนน แปลความว่า ผลคะแนนอยู่ในระดับปรับปรุง

ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ในครั้งนี้ มีผลการดำเนินการที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการดำเนินการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 35 คน พบว่านักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ มีความกระตือรือร้นและพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชาภาษาไทยมากขึ้น เนื่องจากมีเนื้อหาประกอบการเรียนที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย กระชับ สามารถศึกษาผ่านสื่อวีดิทัศน์ที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และคำบรรยายเสียงแบบปิด (Closed Caption) ให้ผู้เรียนอ่านข้อความร่วมกับการรับชมวีดิทัศน์ หรือสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้เรียนรู้ร่วมกันได้ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เข้าด้วยกันได้จากแหล่งเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คิดอย่างมีขั้นตอน เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล ใช้จินตนาการมองปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม และนำมาสรุปเป็นความรู้ใหม่ มีแหล่งอ้างอิงในการสนับสนุนความถูกต้องของข้อมูลอย่างมีเหตุผล โดยไม่สรุปตามความรู้สึกนึกคิด แต่ให้ค้นหาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นจริง ส่งผลให้นักเรียนมีมุมมองในการเรียนรู้ที่หลากหลาย นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์เป็นผลงาน ไปสู่การอภิปรายร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน แบ่งปันความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เห็นมุมมองแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ครูผู้สอนกำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนด้วยการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t - test	Sig.
ก่อนเรียน	10	35	8.00	1.88	25.64	.000*
หลังเรียน	10	35	17.18	1.62		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถด้านวิทยาการคำนวณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 หลังเรียนด้วยการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

เรื่อง	คะแนนเฉลี่ย (10 คะแนน)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ $\bar{X}$
ดอกบัวหลวง	8.70	1.14	87.00
ชั้นบรรยากาศโลก	8.40	1.10	84.00
ค่านิยม	8.20	1.11	82.00
ข้าว	8.05	1.04	80.50
รวมทั้งหมด	8.34	1.10	83.37

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ระดับคุณภาพ
	($\bar{X}$)	SD	
1. ด้านเนื้อหา	4.53	0.03	มากที่สุด
2. ด้านโมบายแอปพลิเคชัน	4.53	0.03	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.56	0.04	มากที่สุด
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.48	0.05	มาก
รวมทั้งหมด	4.53	0.04	มากที่สุด

3. ประโยชน์ที่ได้รับ

3.1 ได้การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านจับใจความได้ดียิ่งขึ้น สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทบทวนบทเรียนได้อย่างอิสระตามความสะดวกและความสนใจ

3.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้และพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

3.3 เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โมบายแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านวิทยาการคำนวณ

บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถือว่าเป็นการพัฒนาสื่อที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้และทันสมัย เนื่องจากสมาร์ตโฟนมีความสำคัญของการดำเนินชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบัน อำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งการเรียนรู้บนโมบายแอปพลิเคชันช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับบทเรียนมากขึ้น เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ กระตุ้นความสนใจในการเรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ได้พัฒนาความสามารถด้านวิทยาการคำนวณให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถคิดอย่างเป็นระบบ แก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ให้สัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง และเลือกเก็บข้อมูลได้อย่างมีเหตุผลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความรู้ที่เป็นปัจจุบันทันสมัย เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และส่งเสริมความสามารถด้านวิทยาการอ่านจับใจความสำคัญให้สูงขึ้น ซึ่งผลการดำเนินการดังกล่าวได้เป็นไปตามเป้าหมายที่ครูผู้สอนกำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการดำเนินงานไปใช้

1.1 ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ อย่างถ่องแท้ เพื่อนำมาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

1.2 ครูผู้สอนควรจัดเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ สถานที่ สภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียน จัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และสามารถอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนในขณะที่ทำกิจกรรมได้

1.3 ควรพัฒนารูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นรูปแบบแอปพลิเคชัน ที่สามารถนำไปใช้กับอุปกรณ์ประเภทอื่น ๆ ได้ เช่น สมาร์ตโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น

1.4 การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้เป็นระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเผยแพร่
บทเรียนให้แก่ผู้ที่สนใจได้ศึกษาอย่างสะดวก

การเผยแพร่ผลงาน

1. เผยแพร่ผลงานบนเว็บไซต์ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี

URL : www.tunp.ac.th

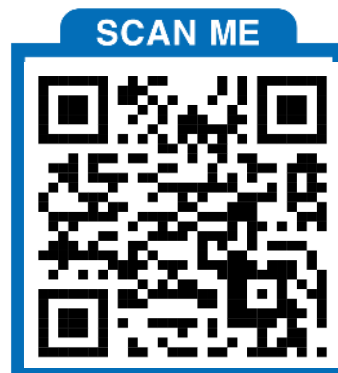

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรรณิการ์ หาญพิทักษ์. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อมโนทัศน์และ
ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง รูปสามเหลี่ยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่
5. วิทยานิพนธ์กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ทิตนา แคมมณี. (2559). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*.
พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพมหานคร: แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2553). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: แฮร์ส ออฟ เคอร์มีสท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย
จำกัด.
- อัจฉริย์(คำแถม) ทิมทิมบูล. (2550). คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อัจฉราภรณ์ ปานชาติ. (2562). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
5 โรงเรียนบ้านกองพระทราย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค
STAD. กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2566). *การวิเคราะห์และออกแบบระบบ ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม (Systems Analysis and
Design)*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- Downes, Stephen (2012). *Connectivism and Connective Knowledge: essays on meaning and
learning networks*.
From http://www.downes.ca/files/books/Connective_Knowledge-19May2012.pdf
Retrieved October 5, 2022.
- Siemens, G. (2005). *Connectivism: A learning theory for the digital age*. International Journal of
Instructional Technology & Distance Learning. 2. 3-10.

ภาคผนวก

ตัวอย่างแผนการสอน

ภาพตัวอย่างการจัดกิจกรรมโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ภาพตัวอย่างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

รายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ
(Best Practice)